

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0643/2016

23.5.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl transatlantinių duomenų srautų
(2016/2727(RSP))

Timothy Kirkhope, Helga Stevens, Daniel Dalton, Monica Macovei
ECR frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl transatlantinių duomenų srautų
(2016/2727(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ir į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 6, 7, 8, 11, 16, 47 ir 52 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo¹ (toliau – Duomenų apsaugos direktyva),
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos²,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)³ ir į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR⁴,
- atsižvelgdamas į 2000 m. liepos 26 d. Komisijos sprendimą 2000/520/EB („saugaus uosto“ sprendimas),
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 27 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Pasitikėjimo ES ir JAV duomenų mainais atkūrimas“ (COM(2013) 0846),
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 27 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl „saugaus uosto“ nuostatų veikimo ES piliečių ir ES įsisteigusių bendrovių požiūriu („saugaus uosto“ komunikatas) (COM(2013) 0847),
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 6 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-362/14 *Maximillian Schrems prieš Duomenų apsaugos komisarą (Data Protection Commissioner)* (EU:C:2015:650),
- atsižvelgdamas į 2015 m. Teismo teisių gynimo įstatymą,

¹ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

² OL L 350, 2008 12 30, p. 60.

³ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

⁴ OL L 119, 2016 5 4, p. 89.

- atsižvelgdamas į 2015 m. JAV laisvės įstatymą,
 - atsižvelgdamas į 28-oje prezidento politikos direktyvoje (PPD-28) nustatytos JAV signalų sekimo veiklos reformą,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 13 d. patvirtintą 29 straipsnio darbo grupės nuomonę dėl sprendimo dėl ES ir JAV „privatumo skydo“ tinkamumo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ir teisė į privatumą, ir teisė į saugumą yra įtvirtintos Pagrindinių teisių chartijoje ir kadangi abiejų teisių turi būti visapusiškai paisoma ir jos turi būti proporcingai ir vienodai užtikrinamos;
 - B. kadangi nacionalinis saugumas priklauso valstybių narių kompetencijai, kaip numatyta SESV;
 - C. kadangi Jungtinės Amerikos Valstijos yra pagrindinė Europos Sąjungos ir jos valstybių narių partnerė ekonomikos ir saugumo srityse;
 - D. kadangi bendradarbiavimas transatlantinių investicijų srityje yra didžiausias pasaulyje, nes bendros JAV ir Europos Sąjungos investicijos į viena kitos ekonomiką siekia 4 trilijonus JAV dolerių;
 - E. kadangi duomenų srautai tarp JAV ir ES pasaulio lygmeniu yra patys didžiausi;
 - F. kadangi laisvas tarpvalstybinių duomenų srautų judėjimas tarp JAV ir ES yra labai svarbus, kad ateityje galėtų augti JAV ir ES prekyba ir investicijos, nes vartotojai abiejose Atlanto vandenyno pusėse vis dažniau naudojami internetu pirkti daiktams ir paslaugoms iš abiejose pusėse esančių prekybos vietų, įskaitant transatlantinius verslo sandorius ir paslaugas, laisvą duomenų judėjimą įmonių viduje ir prieigą prie debesijos bei naudojimąsi ja, taip pat prekybos su besivystančiomis šalimis ir investicijų į jas potencialą šioms šalims vis aktyviau naudojančioms internetu ir interneto produktais;
 - G. kadangi mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) yra augantis ES ekonomikos sektorius, ir jos tampa vis labiau priklausomos nuo laisvo duomenų judėjimo; pabrėžia, kad MVI sudarė 60 proc. bendrovių, pasinaudojusių „saugaus uosto“ susitarimu, pagal kurį jos galėjo pasinaudoti supaprastintomis ir ekonomiškai efektyviomis atitikties procedūromis ir nesivadovauti įmonėms privalomomis sunkinančiomis ir daug laiko atimančiomis taisyklėmis ar standartinėmis sutarčių sąlygomis;
 - H. kadangi netolimoje ateityje 1995 m. priimta ES Duomenų apsaugos direktyva, reglamentuojanti asmens duomenų apsaugą ES, bus pakeista Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu; kadangi Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatyta, jog asmens duomenų perdavimas iš ES į trečiąją šalį gali būti vykdomas tik konkrečiomis sąlygomis, pvz., pagal atitikties nuostatas – tai yra svarbus mechanizmas, leidžiantis perduoti asmens duomenis į trečiąją šalį, jei Komisija nustato, kad ta šalis suteikia tinkamo lygio privatumo apsaugą;
 - I. kadangi iki šiol buvo laikoma, jog Andora, Argentina, Kanada, Farerų salos, Gernsis,

Meno sala, Džersis, Urugvajus, Izraelis, Šveicarija ir Naujoji Zelandija suteikia tinkamo lygio duomenų apsaugą, o Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada ir Australija laikomos tinkamomis, kad joms būtų galima perduoti keleivių duomenų įrašus;

- J. kadangi 2000 m. liepos 26 d. Komisija patvirtino, jog „saugaus uosto“ privatumo principai ir Komercijos departamento pateikti „Dažnai užduodami klausimai“ suteikia pakankamą apsaugą iš ES perduodant asmens duomenis, ir kadangi sprendimas dėl „saugaus uosto“ suteikė galimybę perduoti asmeninę informaciją iš ES JAV bendrovėms, kurios įsipareigojo laikytis „saugaus uosto“ principų;
 - K. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje C-362/14 *Maximillian Schrems prieš Duomenų apsaugos komisarą* priėmė sprendimą, kad pagal „saugaus uosto“ sistemą pateiktas Komisijos patvirtinimas, jog JAV suteikia tinkamo lygio ES asmens duomenų apsaugą, yra negaliojantis, todėl reikėjo skubiai užbaigti derybas dėl ES ir JAV „privatumo skydo“, kad būtų galima užtikrinti teisinį tikrumą, kaip asmens duomenys turėtų būti perduodami iš ES į JAV;
 - L. kadangi priėmus sprendimą M. Schremso byloje Komisija atnaujino derybas su JAV dėl atnaujintos sistemos siekiant išspręsti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nurodytas problemas, ir kadangi Komisija ir JAV 2016 m. vasario 2 d. susitarė dėl naujos transatlantinių duomenų srautų sistemos, ES ir JAV „privatumo skydo“;
 - M. kadangi 29 straipsnio darbo grupė savo nuomonėje palankiai įvertino patobulinimus, kurių pasiekta „privatumo skyde“, palyginti su „saugaus uosto“ sistema;
 - N. kadangi 2015 m. spalio 20 d. JAV Atstovų rūmai priėmė, 2016 m. sausio 28 d. Senato Teismų komitetas patvirtino, o 2016 m. vasario 24 d. JAV prezidentas Barack Obama pasirašė Teisminio teisių gynimo įstatymą, kuriuo ES ir kitų JAV sąjungininkių piliečiams suteikiama teisė peržiūrėti ir ištaisyti netikslią informaciją apie save, kurią saugo JAV federalinės agentūros pagal Privatumo įstatymą;
 - O. kadangi Teisminio teisių gynimo įstatymas buvo pagrindinė Europos Parlamento iškelta išankstinė sąlyga, kad jis pritartų ES ir JAV bendrajam susitarimui, ir svarbus derybų dėl ES ir JAV „privatumo skydo“ aspektas;
- 1. pabrėžia, kad Jungtinės Amerikos Valstijos yra pagrindinė ES partnerė saugumo, ekonomikos ir bendrų vertybių srityse;
 - 2. pabrėžia, kad teisinė sistema, dėl kurios susitarta, pvz., „privatumo skydas“ ir ES ir JAV bendrasis susitarimas dėl duomenų apsaugos, yra itin svarbi siekiant užtikrinti piliečių pagrindines teises ir privatumą, taip pat užtikrinti jų pasitikėjimą ES ir JAV transatlantiniu saugumu ir ekonominiu bendradarbiavimu;
 - 3. pažymi, kad ES ir JAV jau yra sudariusios itin svarbių susitarimų duomenų srautų srityje, susijusių su saugumu ir kova su terorizmu, būtent ES ir JAV Terorizmo finansavimo sekimo programą ir ES ir JAV susitarimą dėl keleivio duomenų įrašo; pažymi, kad šie susitarimai yra labai svarbūs vykdant nusikalstamų veikų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, taip pat užtikrinant JAV ir ES piliečių saugą ir saugumą;
 - 4. palankiai vertina tai, kad ES ir JAV baigė ilgiau nei dvejus metus trukusias Komisijos ir

JAV Prekybos departamento derybas dėl „privatumo skydo“; pabrėžia, kad būtina reikia parengti naują, geresnį „privatumo skydą“, kad būtų galima sukurti aiškią teisinę sistemą, užtikrinti teisinį tikrumą ir pateikti aiškų taisyklių ir teisių rinkinį, kuriuo būtų galima vadovautis; tai itin svarbus žingsnis mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir vartotojams;

5. pabrėžia, kad teisė į privatumą yra įtvirtinta tiek JAV, tiek ES teisinėse sistemose: atitinkamai Amerikos konstitucijoje ir Teisių bilyje, ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje; pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į šių dviejų sistemų suderinamumą, tačiau negalima reikalauti visiškos atitikties;
6. palankiai vertina tai, kad pastaruosius 12 mėnesių ES ir JAV vedė derybas dėl naujo „privatumo skydo“ ir ES ir JAV bendrojo susitarimo dėl duomenų apsaugos – abiejuose šiuose dokumentuose nustatyta aukščiausio kada nors ES piliečiams siūlyto lygio duomenų privatumas ir skaitmeninė bei teisinė apsauga;
7. pripažįsta, kad ES ir JAV „privatumo skydas“ labai skiriasi nuo „saugaus uosto“ sistemos ir jame nustatyti gerokai išsamesni dokumentai, kuriais nustatomos konkretnės bendrovių, norinčių prisijungti prie šios sistemos, prievolės, įskaitant naujus stabdžius ir atsvaras, užtikrinant, kad ES duomenų subjektai galėtų naudotis savo teisėmis, kai jų duomenys tvarkomi JAV;
8. palankiai vertina tai, kad 29 straipsnio darbo grupė pripažino, jog, palyginti su „saugaus uosto“ sistema, „privatumo skydas“ yra gerokai patobulintas;
9. atkreipia dėmesį į 29 straipsnio darbo grupės išreikštus klausimus ir jos konstruktyvų požiūrį ir dar kartą pabrėžia, kad, kaip nurodyta grupės nuomonėje, duomenų saugojimo apribojimo principas pirmiausia turėtų būti išaiškintas Europos Sąjungoje, kadangi padėtis ES ir joje taikomi standartai po 2014 m. Europos Teisingumo Teismo sprendimo vis dar nėra aiškūs;
10. palankiai vertina tai, kad JAV Kongresas priėmė Teisminio teisių gynimo įstatymą, ir primena, kad jis ilgą laiką prašė priimti tokį aktą kaip ES ir JAV bendrojo susitarimo galutinio sudarymo ir derybų dėl „privatumo skydo“ užbaigimo išankstinę sąlygą;
11. pabrėžia naujo „privatumo skydo“ ir naujo ES ir JAV bendrojo susitarimo dėl duomenų apsaugos svarbą, nes jie vartotojams, verslo įmonėms ir piliečiams suteikia aiškią teisinę sistemą, pagal kurią jie gali veikti, ir suteikia aiškų teisių ir teisių gynimo mechanizmų rinkinį;
12. pažymi, kad nors „saugaus uosto“ sistemoje n buvo nurodyti jokie specifiniai apribojimai, susiję su JAV vyriausybės prieiga prie į JAV perduotų duomenų, dabar į „privatumo skydo“ sistemos dokumentus Nacionalinio žvalgybos direktoriaus, JAV valstybės sekretoriaus ir JAV Teisingumo departamento raštų pavidalu yra įtraukti privalomi JAV vyriausybės įsipareigojimai;
13. pabrėžia, kad nuo 2013 m. JAV Kongresas ir administracija pradėjo daugiau kaip dvidešimt sekimo įstatymų ir programų reformų, įskaitant JAV laisvės įstatymą, kuriuo draudžiamas masinis duomenų rinkimas, 28-ąją prezidento politikos direktyvą, pagal kurią ne JAV esančių asmenų privatumo teisių ir pilietinių laisvių apsauga padaroma

neatskiriama JAV sekimo politikos dalimi, JAV Užsienio žvalgybos įstatymo pakeitimus ir Teismo teisių gynimo įstatymą, kuriuo duomenų apsaugos priemonių taikymas išplečiamas įtraukiant ES piliečius; pabrėžia, kad pagal šias reformas buvo padidintos JAV ir ES piliečių teisės ir privatumas, kad būtų pasiekti ES reikalaujami tinkamumo standartai;

14. palankiai vertina naujausias iniciatyvas, kurių ėmėsi JAV administracija ir JAV Kongresas, pvz., E. pašto privatumo aktą, kurį Atstovų Rūmai vienbalsiai priėmė 2016 m. balandžio mėn. ir kuris iš dalies keičia 1986 m. ryšių privatumo įstatymą, taip pat Atstovų Rūmų 2016 m. sausio mėn., o Senato – 2016 m. kovo mėn. priimtą Informacijos pagerinimo laisvės įstatymą;
15. palankiai vertina tai, kad Valstybės departamente sukurtas ombudsmeno mechanizmas, kuris bus nepriklausomas nuo nacionalinių saugumo tarnybų ir padės užtikrinti individualių teisių gynimą ir nepriklausomą priežiūrą;
16. palankiai vertina tai, kad pagal naują „privatumo skydo“ sistemą ES duomenų subjektams suteikiama įvairių galimybių pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis dėl jų duomenų naudojimo;
17. pabrėžia, kad teisinis vakuumas, pvz., toks, koks ištiko priėmus sprendimą M. Schremso byloje, daugiau neturėtų atsirasti, todėl pažymi, kad Komisija privalo nuodugniai išnagrinėti visus teisinio susitarimo aspektus, visų pirma poveikį pagrindinėms teisėms ir privatumui;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir JAV Kongresui bei administracijai.